

Bài 6: Ai Cập cổ đại

Trả lời câu hỏi giữa bài Sử 6 Bài 6 (Chân trời sáng tạo)

Câu hỏi 1 trang 32 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Sông Nin đem lại những thuận lợi gì cho người Ai Cập cổ đại?

Lời giải:

- Những thuận lợi mà sông Nin đem lại cho người Ai Cập cổ đại:

+ Sông Nin bồi đắp phù sa => hình thành nên những đồng bằng châu thổ rộng lớn và màu mỡ. Chính nhờ những lớp phù sa luôn được bồi đắp hàng năm ấy đã thúc đẩy canh tác trồng trọt, tăng năng suất nông nghiệp tối đa giúp người Ai Cập luôn có những mùa màng bội thu.

+ Sông Nin cung cấp nguồn nước dồi dào phục vụ cho đời sống sinh hoạt và sản xuất của con người.

+ Sông Nin là con đường giao thông huyết mạch, giúp kết nối các vùng/ miền ở Ai Cập.

+ Sự đa dạng sinh vật do sông Nin đem lại (thủy sản, chim,...) góp phần cải thiện cuộc sống của cư dân Ai Cập.

Câu hỏi 2 trang 32 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Quan sát lược đồ 6.1 và hình 6.3, em hãy cho biết chữ nào trong hai chữ tượng hình dưới đây được dùng để diễn tả hoạt động đi thuyền từ Thượng Ai Cập xuống Hạ Ai Cập?

6.3 Tranh tường lăng mộ Nê-ba-mun (Nebamun), Te-bơ (Thebes), 1350 TCN. Thuyền đi xuôi dòng sông Nin, hai bờ là những bụi cây pa-pi-rút (papyrus).

Lời giải:

- Chữ tượng hình 1 diễn tả hoạt động di chuyển từ Thượng Ai Cập đến Hạ Ai Cập vì dòng chảy sông Nin từ Nam đến Bắc – từ Thượng Ai Cập xuống Hạ Ai Cập và đổ ra Địa Trung Hải. Như vậy, thuyền đi xuôi dòng, dùng sức nước, không cần dùng buồm.
- Chữ tượng hình 2 diễn tả hoạt động đi từ Hạ Ai Cập đến Thượng Ai Cập vì hướng gió thổi trên sông Nin là từ Bắc đến Nam, gió thổi từ Địa Trung Hải vào, thuyền sẽ căng buồm để lợi dụng sức gió. Nếu thuyền không căng buồm sẽ đi ngược dòng chảy, làm việc đi lại trở nên khó khăn.

Câu hỏi trang 34 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Dựa vào hình 6.4 và thông tin ở phần II, em hãy:

- Trình bày quá trình thành lập nhà nước Ai Cập.
- Quá trình thống nhất nhà nước Ai Cập bằng chiến tranh thể hiện qua những chi tiết nào trên phiến đá Na-mơ?

6.4 Phiến đá Na-mơ, 64 cm x 42 cm, khắc tên vua Na-mơ, Thượng Ai Cập

Lời giải:

- Quá trình thành lập nhà nước Ai Cập:

+ Từ khoảng thiên niên kỉ IV TCN, cư dân Ai Cập sống trong các công xã.

+ Vào khoảng năm 3200 TCN, Mê-nét đã thống nhất các công xã thành nhà nước Ai Cập.

- Quá trình thống nhất nhà nước Ai Cập bằng chiến tranh được thể hiện qua những chi tiết sau:

+ Hình ảnh người đàn ông chỉ tay vào một người đang quỳ xuống bên dưới (mặt thứ nhất của phiến đá Na-mơ).

+ Hình ảnh người đàn ông dẫn đầu một hàng quân có vũ khí (mặt thứ 2 của phiến đá Na-mơ).

Câu hỏi 1 trang 35 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Trong các thành tựu văn hóa của người Ai Cập, em ấn tượng nhất với thành tựu nào nhất? Tại sao?

Lời giải:

- Em ấn tượng nhất với nghệ thuật điêu khắc của cư dân Ai Cập cổ đại, thông qua hình ảnh Tượng Nhân sư (hình 7) canh giữ kim tự tháp Kê-ốp.

- Giới thiệu về Tượng Nhân sư:

+ Tượng Nhân sư khổng lồ được làm bằng đá vôi, tạc hình dáng đầu người, thân sư tử nằm trong tư thế phủ phục canh gác cho đền thờ vua Pharaoh Khafre trên cao nguyên Giza, bờ Tây sông Nile của Ai Cập.

+ Đây là bức tượng nguyên khối lớn nhất thế giới, dài 73,5 mét và cao 20,22 m.

+ Theo quan niệm của người Ai Cập, tượng nhân sư (có phần đầu là nam giới, phần thân là sư tử) tượng trưng cho trí tuệ và sức mạnh.

=> Tượng Nhân sư đã cho thấy sự tinh tế, bài tay tài hoa và sự miệt mài sáng tạo nghệ thuật của của người Ai Cập cổ đại.

Câu hỏi 2 trang 35 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Tại sao hình học lại phát triển ở Ai Cập cổ đại?

Lời giải:

- Hằng năm, nước sông Nin dâng cao khiến ranh giới giữa các thửa ruộng bị xóa nhòa, nên mỗi khi nước rút, người Ai Cập cổ đại phải tiến hành đo đạc lại diện tích. Vì vậy cư dân Ai Cập cổ đại rất giỏi về hình học.

Giải luyện tập & vận dụng Bài 6 Sử lớp 6 (Chân trời sáng tạo)

Luyện tập 1 trang 36 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Em hiểu thế nào về câu nói của sử gia Hy Lạp cổ đại hê-rô-đốt (Herodotus): “Ai Cập là quà tặng của sông Nin”?

Lời giải:

- Câu nói của sử gia Hy Lạp cổ đại hê-rô-đốt (Herodotus): “Ai Cập là quà tặng của sông Nin” được hiểu là: sông Nin tạo nên Ai Cập dâng tặng cho con người. Những “tặng phẩm” mà sông Nin đem đến cho cư dân Ai Cập là:

+ Sông Nin bồi đắp phù sa => hình thành nên những đồng bằng châu thổ rộng lớn và màu mỡ. Chính nhờ những lớp phù sa luôn được bồi đắp hàng năm ấy đã thúc đẩy canh tác trồng trọt, tăng năng suất nông nghiệp tối đa giúp người Ai Cập luôn có những mùa màng bội thu.

+ Sông Nin cung cấp nguồn nước dồi dào phục vụ cho đời sống sinh hoạt và sản xuất của con người.

+ Sông Nin là con đường giao thông huyết mạch, giúp kết nối các vùng/ miền ở Ai Cập.

+ Sự đa dạng sinh vật do sông Nin đem lại (thủy sản, chim,...) góp phần cải thiện cuộc sống của cư dân Ai Cập.

Luyện tập 2 trang 36 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Sự ra đời của nhà nước Ai Cập cổ đại dựa trên cơ sở nào?

Lời giải:

- Những cơ sở đưa đến sự ra đời của nhà nước Ai Cập cổ đại là:

+ Nhu cầu tập hợp lực lượng để trị thủy, phát triển sản xuất nông nghiệp. Các quốc gia cổ đại phương Đông được hình thành trên lưu vực các đồng sông lớn như sông Nin, Hoàng Hà, Trường Giang... Điều kiện tự nhiên ở đây thuận lợi để phát triển nền nông nghiệp trồng lúa nước, nhưng cũng đồng thời đặt ra yêu cầu cần phải trị thủy để bảo vệ sản xuất. Công việc này đòi hỏi phải có sự chung lưng đấu cật của cả cộng đồng. => Trị thủy một trong những nhân tố đưa đến sự liên kết của các cư dân phương Đông cổ đại trong các công xã nông thôn.

+ Xã hội có sự phân hóa giàu - nghèo, xuất hiện tầng lớp quý tộc - người bình dân => nguyên tắc “công bằng bình đẳng” trong các công xã nguyên thủy bị phá vỡ.

Vận dụng 3 trang 36 Lịch Sử lớp 6 - Chân trời sáng tạo: Giả sử lớp học của em có chiều cao 3m, em hãy cùng các bạn trong lớp tìm hiểu xem chiều cao của kim tự tháp Kê-ốp gấp bao nhiêu lần chiều cao của lớp học?

Lời giải:

- Kim tự tháp Kê-ốp có chiều cao khoảng 147m => chiều cao của Kim tự tháp Kê-ốp gấp khoảng 49 lần chiều cao của lớp học.